

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: MAY – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: History of Dalit Movement in 20th Century in India (HISMJE-201)

Date: 26/05/2025

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions as per the Instructions.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (2X15 marks) (30)**
1) Discuss in detail Dr. B. R. Ambedkar's views about the problems of Indian Society, with special reference to his books "Annihilation of Caste" and "Who were the Shudras?"
2) Critically examine the contribution of Harijan Sevak Sangh towards emancipation of Dalits in Modern India.
3) Review the problems and perspectives of political participation of Dalits in Post Independence India.
- Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (2X10 marks) (20)**
1) What were the aims and objectives behind the establishment of Scheduled Castes Federation?
2) Examine the nature of Anti Caste Movements active in North India.
3) Examine the challenges posed by globalization for the Dalits?
- Q. 3) Answer any TWO of the following questions in 100 words. (2X5 marks) (10)**
1) Explain the importance of Mahad Satyagraha.
2) Explain Poona Pact and its impact on the Dalit Movement in Modern India.
3) Discuss the Round Table Conferences on the Dalit Issues in Modern India.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

२) उजवीकडील तक्त्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (२ X १५) (३०)**
१. भारतीय समाजाच्या समस्यांसंदर्भात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारांची तपशिलवार चर्चा करा - जातीचे निर्मूलन आणि शूद्र कोण होते या ग्रंथाचा विशेष संदर्भासह...
२. आधुनिक भारतात दलितांच्या बंधमुक्तीसाठी हरिजन सेवक संघाने केलेल्या प्रयत्नांचे टिकात्मक परीक्षण करा.
३. स्वातंत्र्योत्तर भारतातील दलितांच्या राजकीय सहभागसंदर्भातील समस्या व विविध दृष्टिकोनांचा आढावा घ्या.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२ X १०) (२०)**
१. शेड्यूलड कास्ट फेडरेशनच्या स्थापनेमागे कोणती ध्येये व उद्दिष्टे होती?
२. उत्तर भारतात कार्यरत असणाऱ्या जातीविरोधी चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
३. जागतिकीकरणामुळे दलितांसमोर कोणती आव्हाने उभा ठाकली आहेत?
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (२ X ०५) (१०)**
१. महाडचा चवदार तळे सत्याग्रह आणि त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
२. पुणे करार स्पष्ट करून आधुनिक भारतातील दलित समस्येवर काय परिणाम झाला त्याचे परीक्षण करा.
३. आधुनिक भारतातील दलित समस्येवर गोलमेज परिषदेचा काय प्रभाव पडल्याचे परीक्षण करा.